

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ  
Навчально – науковий інститут денної освіти  
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

**СИЛАБУС**  
навчальної дисципліни  
**«Маркування товарів в Україні та за кордоном»**  
на 2025-2026 навчальний рік

|                                |                                   |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| Курс та семестр вивчення       | 4 курс                            |
| Освітня програма/спеціалізація | Біотехнологія                     |
| Спеціальність                  | 162 Біотехнології та біоінженерія |
| Галузь знань                   | 16 Хімічна та біоінженерія        |
| Ступінь вищої освіти           | бакалавр                          |

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,  
науковий ступінь і вчене звання,  
посада

**Офіленко Наталія Олександрівна**

к.с.-г.н.

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

|                              |                                                                                                                                |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Контактний телефон           | +38-050-28-44-292                                                                                                              |
| Електронна адреса            | <a href="mailto:n.ofilenko@gmail.com">n.ofilenko@gmail.com</a>                                                                 |
| Розклад навчальних занять    | <a href="http://schedule.puet.edu.ua/">http://schedule.puet.edu.ua/</a>                                                        |
| Консультації                 | очна <a href="http://www.tpt.puet.edu.ua/">http://www.tpt.puet.edu.ua/</a><br>он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | <a href="https://el.puet.edu.ua/">https://el.puet.edu.ua/</a>                                                                  |

**Опис навчальної дисципліни**

|                                                   |                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>        | Дослідження теоретичних і практичних аспектів у галузі маркування товарів в Україні й за кордоном, а також аналіз і правильність повного інформаційного забезпечення товарів. |
| <b>Тривалість</b>                                 | 5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)                                                                              |
| <b>Форми та методи навчання</b>                   | Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом                                                                                                     |
| <b>Система поточного та підсумкового контролю</b> | Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота<br>Підсумковий контроль: ПМК (залік)  |
| <b>Базові знання</b>                              | Організація і технологія зовнішньої торгівлі, Моніторинг якості продовольчих товарів, Управління безпечністю харчової продукції                                               |
| <b>Мова викладання</b>                            | Українська                                                                                                                                                                    |

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання**

| <b>Програмні результати навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</b>                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Вміти проводити експериментальні дослідження з метою визначення впливу фізико-хімічних та біологічних факторів зовнішнього середовища на життєдіяльність клітин живих організмів (ПР10);</li> <li>Вміти самостійно організовувати і проводити наукові дослідження, критично оцінювати одержані результати, формулювати висновки, оцінювати їхнє теоретичне, практичне і комерційне значення (ПР25)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК01);</li> <li>Навички здійснення безпечної діяльності (ЗК06);</li> <li>Здатність здійснювати аналіз нормативної документації, необхідної для здійснення інженерної діяльності в галузі біотехнології (СК03);</li> </ul> |

### Тематичний план навчальної дисципліни

| Назва теми                                                                                                           | Види робіт                                                                                                                                        | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Модуль 1. Теоретичні основи маркування товарів</b>                                                                |                                                                                                                                                   |                                                                                                                                 |
| Тема 1. Теоретичні положення щодо маркування товарів                                                                 | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Опрацювати Технічний регламент щодо правил маркування харчових продуктів.                                                       |
| Тема 2. Носії маркування і вимоги до них                                                                             | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Опрацювати Технічний регламент щодо правил маркування харчових продуктів.                                                       |
| Тема 3. Торговельне маркування                                                                                       | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Дайте товарознавчу характеристику транспортної етикетки як основного носія транспортного маркування                             |
| Тема 4. Інформаційне, ідентифікаційне, мотиваційне й експлуатаційне маркування товару. Розмірні та компонентні знаки | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Дайте визначення поняття «зовнішня» і «внутрішня реклама», «експлуатаційне маркування», «розмірні знаки» і «компонентні знаки». |
| Тема 5. Маркування товарів штриховим кодом                                                                           | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота | Ознайомтеся з видами та способами штрихового маркування товарів, вивчіть правила й вимоги до штрихового кодування товарів.      |
| <b>Модуль 2. Маркування продовольчих і непродовольчих товарів</b>                                                    |                                                                                                                                                   |                                                                                                                                 |
| Тема 6. Особливості маркування харчових продуктів в Україні                                                          | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Ознайомтеся з маркуванням продуктів, які містять ГМО та еко-продуктів, а також із видами органічної сертифікації продуктів.     |
| Тема 7. Правила та порядок ввезення піддакцизних товарів в Україну                                                   | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Ознайомтеся з інструкціями, законами і порядком перетину піддакцизного товару кордону України.                                  |
| Тема 8. Маркування піддакцизних товарів: алкогольних напоїв та тютюнових виробів в Україні та за кордоном            | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Ознайомтеся з інструкціями, законами і правилами маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів                             |
| Тема 9. Особливості маркування непродовольчих товарів в Україні                                                      | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Вивчення маркування товарів дитячого призначення.                                                                               |
| Тема 10. Особливості маркування товарів у Європейському Союзі                                                        | Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Ознайомлення з Директивами, що затверджують технічні правила нанесення маркування в СЕ на продукцію                             |

### Інформаційні джерела

- Шумський О. В. Екологічні знаки з погляду особливостей подання товарної інформації у символічній формі / Шумський О. В., Полікарпов І. С. // Вісник Львівської комерційної академії. – Серія товарознавча, вип. 6. – 36. наук. пр. – Львів : ЛКА, 2020. – С. 133–142. Баб'як О. Знаки підтвердження відповідності продукції / Баб'як О. // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2003. – № 4. – С. 42–43
- Дмітрієва С. Функції найменування місця походження товару як об'єкта промислової власності [Електронний ресурс] / Дмітрієва С. // Інтелектуальна власність. – 2018. – № 7. – Режим доступу: <http://www.patent.km.ua>. – Дата звернення: 19.02.2019. – Назва з екрана.
- Коди та кодування інформації. Штрихове кодування: Маркування об'єктів ідентифікації. Порядок присвоєння, реєстрації, перегляду та скасування кодів EAN на продукцію : ДСТУ 3356-96. – Київ : Держстандарт України, 1996. – 8 с.
- Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів : Закон України чинний з 07.02.2019 // Відомості Верховної Ради. – 2019. – № 8450, ст. 22.
- Ромашко А.С. Торговельна марка: самостійний пошук, підготовка до реєстрації, моніторинг: Навч. посіб. / А.С. Ромашко, О.М.Кравець. – [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2022. – 170.
- Про захист прав споживачів : Закон України № 1023-XII редакція від 27.02.2020 [Електронний ресурс] :

### Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «Open Test 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань, дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ.

### Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Положення про організацію освітнього процесу: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Порядок ліквідації здобувачів вищої освіти академічної заборгованості: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Положення про повторне навчання: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Не допускається академічний плагіат, фальсифікації, фабрикації. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:  
Кодекс честі студента: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Положення про академічну доброчесність: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Положення про запобігання випадків академічного плагіату: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>
- Політика щодо відвідування:  
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:  
Положення про порядок перезпрахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: <http://puet.edu.ua/publiczna-informaciya/>  
Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>
- Політика вирішення конфліктних ситуацій:  
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>  
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>  
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <https://nazk.gov.ua/uk/upovnovazhenym/>
- Політика підтримки учасників освітнього процесу:  
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>  
Студентський омбудсмен ПУЕТ: <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
- Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti/>

### Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Максимальна кількість балів |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Модуль 1 (теми 1-5): відвідування лекцій ( 5 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (5 балів); відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)  | 50                          |
| Модуль 2 (теми 6-10): відвідування лекцій ( 5 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (5 балів); відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів) | 50                          |
| Разом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 100                         |

**Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни**

| <b>Форма роботи</b> | <b>Вид роботи</b>                                                                                            | <b>Бали</b> |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1 Навчальна         | Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності                                   | 10          |
| 2. Науково-дослідна | а) Участь у наукових гуртках                                                                                 | 10          |
|                     | б) Участь у наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних | 20          |

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни**

| <b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b> | <b>Оцінка за шкалою ЄКТС</b> | <b>Оцінка за національною шкалою</b>                                  |
|-----------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 90-100                                              | A                            | Відмінно                                                              |
| 82-89                                               | B                            | Дуже добре                                                            |
| 74-81                                               | C                            | Добре                                                                 |
| 64-73                                               | D                            | Задовільно                                                            |
| 60-63                                               | E                            | Задовільно достатньо                                                  |
| 35-59                                               | FX                           | Незадовільно з можливістю повторного складання                        |
| 0-34                                                | F                            | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни |